

روانشناسی، مشاوره و علوم رفتاری

رابطه طرحواره های ناسازگاری والدین با اضطراب پنهان
و آشکار دانش آموزان پسر مقطع پنجم

زهرا مستقیم ۱

۱: کارشناس ارشد روانشناسی بالینی،
mostaghimzahra2017@gmail.com

چکیده

هدف از انجام این تحقیق ارزیابی طرحواره های ناسازگاری والدین با اضطراب پنهان و آشکار دانش آموزان پسر مقطع پنجم می باشد. جامعه آماری این تحقیق کلیه دانش آموزان پسر مقطع پنجم ناحیه چهار شهر شیراز در سال تحصیلی ۹۷-۹۸ است. نمونه مورد ارزیابی شامل ۱۱۶ نفر دانش آموزان پسر مقطع پنجم ناحیه چهار شهر شیراز و والدینشان در سال تحصیلی ۹۷-۹۸ است که به روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای انتخاب گردیدند. پرسشنامه طرحواره یانگ توسط والدین و مقیاس اضطراب اشیپیل برگر توسط دانش آموزان تکمیل گردیدند. نتایج تحلیل رگرسیون همزمان بیانگر این است که طرحواره ناسازگار حدود ۱۵ درصد از واریانس اضطراب آشکار و حدود ۱۶ درصد از واریانس اضطراب پنهان را مشخص می نمایند. از بین شاخص های طرحواره های ناسازگار تنها بازداری هیجانی در این تحقیق سهمیم است. نتایج بیانگر اهمیت رابطه طرحواره های ناسازگاری والدین با روابط آنها با دانش آموزان پسر مقطع پنجم است.

واژگان کلیدی: طرحواره، ناسازگاری، والدین، اضطراب و دانش آموزان

۱. مقدمه

تحولات اجتماعی دهه های گذشته در سطح جهانی، نظام خانواده را با تغییرات، چالش ها، مسائل و نیازهای جدید و متنوعی مواجه کرده و طی همین مدت خانواده به شکل فزاینده ای به علل و عوامل متعدد و پیچیده ای در معرض تهدید قرار گرفته است (آماتو، ۱۹۹۰). رشد طرحواره ها اغلب به دوران کودکی باز می گردد. مطابق نظریه یانگ (۱۹۹۹) بعضی افراد به خاطر تجارب منفی در دوران کودکی طرحواره های ناسازگاری اولیه را ایجاد می کنند که بر شیوه تفکر، احساس و رفتار آنها در روابط صمیمانه بعدی و سایر جنبه های زندگیشان تاثیر می گذارد (یانگ، ۱۹۹۹). بنابراین می توان طرحواره های ناسازگار اولیه را به عنوان یک عامل موثر بر انتخاب سبک زندگی و از جمله شیوه هایی که فرد در تربیت فرزندان خود انتخاب و اجرا می کند در نظر گرفت. از آنجا که طرحواره ها همانند چهارچوبی برای پردازش اطلاعات به کار می روند و تعیین کننده واکنش های عاطفی افراد نسبت به موقعیت های زندگی و روابط بین